

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [PAOLO MENGOZZI] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 28. septembrī¹

Lieta C-323/15 P

Polynt SpA
pret
Eiropas Ķimikāliju aģentūru (ECHA)
un
Lieta C-324/15 P
Hitachi Chemical Europe GmbH ,
Polynt SpA
pret

Eiropas Ķimikāliju aģentūru (ECHA)

Apelācija — Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH regula) — 57. panta f) punkts — Vielas, kas rada ļoti lielas bažas — Vielu, uz kurām ar laiku attieksies licencēšana, saraksta izveidošana — Lēmums, ar kuru tiek apzināts cikloheksāna-1,2-dikarboksilānhidrīds, cis-cikloheksān-1,2-dikarboksilānhidrīds un trans-cikloheksān-1,2-dikarboksilānhidrīds — Lēmums, ar kuru tiek apzināts heksahidrometilftalanhidrīds, heksahidro-4-metilftalanhidrīds, heksahidro-1-metilftalanhidrīds un heksahidro-3-metilftalanhidrīds (MHHPA) — Apzināto vielu iekļaušana to vielu sarakstā, kuras ar laiku tiks iekļautas XIV pielikumā — Vielu raksturīgo īpašību bīstamības novērtējums — Novērtējums un riska pārvaldības pasākums

I – Ievads

1. Ar savām apelācijas sūdzībām *Polynt SpA* lietā C-323/15 P un *Hitachi Chemical Europe GmbH* un *Polynt SpA* lietā C-324/15 P lūdz atcelt attiecīgi Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 30. aprīļa spriedumu *Polynt* un *Sitre/ECHA* (T-134/13, nav publicēts, EU:T:2015:254) un 2015. gada 30. aprīļa spriedumu *Hitachi Chemical Europe u.c./ECHA* (T-135/13, EU:T:2015:253) (turpmāk tekstā kopā – “pārsūdzētie spriedumi”).

2. Ar šiem spriedumiem Vispārējā tiesa noraidīja šo sabiedrību prasības daļēji atcelt Eiropas Ķimikāliju aģentūras (ECHA) 2012. gada 18. decembra Lēmumu ED/169/2012 par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, iekļaušanu kandidātvielu sarakstā (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) atbilstoši 59. pantam Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un

¹ — Oriģinālvaloda – franču.

Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK², redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008³ (turpmāk tekstā – “REACH regula”).

3. Precīzāk, ar apstrīdēto lēmumu, kura atcelšanas prasības tika noraidītas pirmajā instancē, ECHA apzināja, pirmkārt, cikloheksān-1,2-dikarboksilanhidrīdu (CE Nr. 201-604-9), cis-cikloheksān-1,2-dikarboksilanhidrīdu (CE Nr. 236-086-3) un trans-cikloheksān-1,2-dikarboksilanhidrīdu (CE Nr. 238-009-9) (turpmāk tekstā – “HHPA”) un, otrkārt, heksahidrometilftalanhidrīdu (CE Nr. 247-094-1), heksahidro-4-metilftalanhidrīdu (CE Nr. 243-072-0), heksahidro-1-metilftalanhidrīdu (CE Nr. 256-356-4) un heksahidro-3-metilftalanhidrīdu (CE Nr. 260-566-1) (turpmāk tekstā – “MHHPA”) kā vielas, kas atbilst REACH regulas 57. panta f) punktā minētajiem kritērijiem saskaņā ar šīs pašas regulas 59. pantu.

4. Šīs apelācijas sūdzības Tiesai sniedz iespēju pirmo reizi interpretēt REACH regulas 57. panta f) punktu saistībā ar vielas, kas šajā gadījumā ir elpceļu sensibilizatori, apzināšanu par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, – šī apzināšana ir REACH regulā paredzētās licencēšanas procedūras pirmais posms. It īpaši šie strīdi liks Tiesai izlemt jautājumu par to, vai, lai apzinātu vielu par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, saskaņā ar REACH regulas 57. panta f) punktu, ir nepieciešams vielas radītā riska novērtējums, – šo tēzi apelācijas sūdzību iesniedzējas ir izvirzījušas savās apelācijas sūdzībās, un tās pārmet Vispārējai tiesai šīs tēzes noraidīšanu pirmajā instancē. Nav strīda par to, ka tā ir atzinusi, ka tikai vielu raksturīgo īpašību izraisītās bīstamības novērtējums ir pietiekams, lai veiktu REACH regulas 57. panta f) punktā paredzēto apzināšanu.

II – Atbilstošās tiesību normas

5. REACH regulas VII sadaļā, kurā ir ietverts tās 55.–65. pants, ir noteikta licencēšanas procedūra.

6. REACH regulas 56. pantā ir paredzēts:

“1. Ražotājs, importētājs vai pakārtots lietotājs nelaiž tirgū vielu lietošanai vai nelieto to pats, ja tā ir iekļauta XIV pielikumā – ja vien:

[..]

5. Ja vielas licencē tikai tādēļ, ka tās atbilst 57. panta a), b) vai c) [..]punkta kritērijiem, vai tādēļ, ka tās ir apzinātas saskaņā ar 57. panta f) [..]punktu vienīgi tādēļ, ka ir bīstamas cilvēku veselībai, šā panta 1. un 2. punkts neattiecas uz šādiem lietošanas veidiem:

[..].”

7. REACH regulas 57. pantā “Vielas, kas jāiekļauj XIV pielikumā”, ir noteikts:

“Šādas vielas var iekļaut XIV pielikumā saskaņā ar 58. pantā paredzēto procedūru:

- a) vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikuma 3.6. iedaļu klasificētu kancerogēno vielu bīstamības klases 1.A vai 1.B kategorijā;
- b) vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikuma 3.5. iedaļu klasificētu cilmes šūnu mutācijas izraisošas bīstamības klases 1.A vai 1.B kategorijā;

2 – OV 2006, L 396, 1. lpp.

3 – OV 2008, L 353, 1. lpp.

- c) vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikuma 3.7. iedaļu klasificētu seksuālo funkciju un auglību vai attīstību kaitīgi ietekmējošas bīstamības klases reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas 1.A vai 1.B kategorijā;
- d) vielas, kas ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas saskaņā ar šīs regulas XIII pielikumā konkretizētajiem kritērijiem;
- e) vielas, kas ir ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas saskaņā ar šīs regulas XIII pielikumā konkretizētajiem kritērijiem;
- f) vielas, piemēram, tādas, kam ir endokrīno sistēmu noārdošas īpašības, vai tādas, kurām ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas vai ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas īpašības, kuras neatbilst d) vai e) [..]punktā konkretizētajiem kritērijiem un par kurām ir zinātnes liecības, ka tās var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi, izraisot tādas pašas bažas kā citas a) līdz e) [..]punktā uzskaitītās vielas, un kuras ir apzinātas katrā gadījumā individuāli saskaņā ar 59. pantā paredzēto procedūru.”

8. REACH regulas 58. pantā “Vielu iekļaušana XIV pielikumā” ir paredzēts:

“1. Pieņemot lēmumu par 57. pantā minēto vielu iekļaušanu XIV pielikumā, lēmumu pieņem saskaņā ar 133. panta 4. punktā paredzēto procedūru. Attiecībā uz katru vielu lēmumā precizē:

- a) datus par vielu, kā norādīts VI pielikuma 2. iedaļā;
- b) regulas 57. pantā minētās vielas būtiskāko(-ās) īpašību(-as);
- c) pārejas pasākumus:
[..]
- d) attiecīgos gadījumos – noliktu konkrētu lietošanas veidu pārskatīšanas termiņus;
- e) lietošanas veidus vai lietošanas veidu kategorijas, kas atbrīvotas no licencēšanas prasības, ja tādas ir, un atbrīvojumu nosacījumus, ja tādi ir.

[..]”

9. REACH regulas 59. pantā “Regulas 57. pantā minēto vielu apzināšana” ir noteikts:

“1. Šā panta 2. līdz 10. punktā izklāstīto procedūru piemēro, lai apzinātu vielas, kas atbilst 57. pantā minētajiem kritērijiem, un sastādītu sarakstu vielām, ko ar laiku iekļaut XIV pielikumā. Aģentūra šajā sarakstā uzskaita vielas, uz ko attiecas tās darba programma saskaņā ar 83. panta 3. punkta e) apakšpunktu.

2. Komisija var lūgt Aģentūru sagatavot dokumentāciju saskaņā ar attiecīgām XV pielikuma iedaļām par vielām, kas pēc Komisijas atzinuma atbilst 57. pantā ietvertajiem kritērijiem. [..]

3. Ikviens dalībvalsts var sagatavot dokumentāciju saskaņā ar XV pielikumu par vielām, kas pēc dalībvalsts atzinuma atbilst 57. pantā paredzētajiem kritērijiem, un nosūtīt to Aģentūrai. [..]

[..]”

10. REACH regulas 60. pantā “Licenču piešķiršana” ir noteikts:

“1. Komisija atbild par lēmumu pieņemšanu attiecībā uz licencēšanas pieteikumiem saskaņā ar šo sadaļu.

2. Neskarot 3. pantu, licenci piešķir, ja XIV pielikumā norādīto vielas raksturīgo īpašību dēļ vielas lietošanas veida radīto risku cilvēku veselībai vai apkārtējai videi pietiekami kontrolē saskaņā ar I pielikuma 6.4. iedaļu un risks ir tāds, kā dokumentēts pieteikuma iesniedzēja ķīmiskās drošības pārskatā, ņemot vērā 64. panta 4. punkta a) apakšpunktā minētās Riska novērtēšanas komitejas atzinumu. Piešķirot licenci un jebkādos atbilstīgi no tā izrietošajos apstākļos Komisija ņem vērā visas izdalīšanās, emisiju apjomu un zudumus, tostarp riskus, kuri rodas saistībā ar vielas difūzu vai izkliedētu lietojumu, par ko zināms attiecīgā lēmuma pieņemšanas laikā.

[..]

3. Šā panta 2. punktu nepiemēro:

- a) vielām, kas atbilst 57. panta a), b), c) vai f) punktā ietvertajiem kritērijiem un kurām nevar noteikt robežlielumu saskaņā ar I pielikuma 6.4. iedaļu;
- b) vielām, kas atbilst 57. panta d) vai e) [..]punktā ietvertajiem kritērijiem;
- c) vielām, kurām saskaņā ar 57. panta f) [..]punktu identificētas endokrīno sistēmu noārdošas īpašības vai noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas īpašības, vai arī ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas īpašības.

4. Ja licenci nevar piešķirt saskaņā ar 2. punktu vai 3. punktā minētajām vielām, licenci var piešķirt tikai tad, ja pierāda, ka vielas lietošanas veida sociālās un ekonomiskās priekšrocības ir lielākas par tās radīto risku cilvēku veselībai vai apkārtējai videi un ka nav piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas. [..]

[..]”

11. REACH regulas 62. pantā “Pieteikumi licences saņemšanai” ir noteikts:

“1. Licences pieteikumu iesniedz Aģentūrai.

[..]

4. Pieteikumā par licences saņemšanu iekļauj šādu informāciju:

[..]

- d) ķīmiskās drošības pārskatu – ja vien tas jau nav iesniegts kā daļa no reģistrācijas pieteikuma – saskaņā ar I pielikumu, raksturojot tādas vielas raksturīgo, XIV pielikumā norādīto īpašību izraisītos riskus cilvēku veselībai un/vai apkārtējai videi, kas izriet no vielas(-u) lietošanas veida;

[..].”

III – Tiesvedības priekšvēsture

12. No pārsūdzēto spriedumu 1.–3. punkta izriet, ka *HHPA* un *MHHPA* ir cikliskās skābes anhidrīdi. Šīs vielas tiek izmantotas kā starpvielas vai monomēri polimēro sveķu ražošanā⁴.

13. Šīs vielas tostarp ir klasificētas kā 1. kategorijas elpceļu sensibilizatori, kuri ieelpošanas rezultātā var radīt alerģiskus simptomus vai astmu, vai elpošanas grūtības. *HHPA* un *MHHPA* ir iekļautas Regulas Nr. 1272/2008 VI pielikuma 3. daļā ietvertajā 3.1. tabulā.

14. 2012. gada 6. augustā Nīderlandes Karaliste nosūtīja *ECHA* dokumentāciju, kurā tā piedāvāja apzināt *HHPA* un *MHHPA* kā vielas, kas rada ļoti lielas bažas un kuras ir jāiekļauj *REACH* regulas XIV pielikumā atbilstoši šīs regulas 57. panta tiesību normām. No pārsūdzēto spriedumu 4. punkta izriet, ka Nīderlandes Karaliste piedāvāja apzināt *HHPA* un *MHHPA* kā vielas, par kurām atbilstoši *REACH* regulas 57. panta f) punktam ir zinātnes liecības, ka tās var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi, izraisot tādas pašas bažas kā citas šīs pašas regulas 57. panta a)–e) punktā uzskaitītās vielas.

15. Kad apelācijas sūdzību iesniedzējas bija iesniegušas apsvērumus par dokumentāciju, kas saistīta ar *HHPA* un *MHHPA* apzināšanu, *ECHA* nosūtīja šo dokumentāciju savai *REACH* regulas 76. panta 1. punkta e) apakšpunktā paredzētajai Dalībvalstu komitejai, kura 2012. gada 13. decembrī vienprātīgi nolēma *HHPA* un *MHHPA* apzināt kā vielas, kuras rada ļoti lielas bažas un kuras atbilst *REACH* regulas 57. panta f) punktā minētajiem kritērijiem. Tajā pašā dienā *ECHA* Dalībvalstu komiteja pieņēma attiecīgos informatīvos dokumentus par *HHPA* un *MHHPA* kā vielu, kas rada ļoti lielas bažas to elpceļu sensibilizatoro īpašību dēļ, apzināšanu, pamatojoties uz *REACH* regulas 57. panta f) punktu (turpmāk tekstā – “informatīvie dokumenti”).

16. *REACH* regulas 59. pantā paredzētās procedūras beigās *ECHA* pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar ko tā apzināja *HHPA* un *MHHPA* kā vielas, kas atbilst šīs regulas 57. panta f) punktā paredzētajiem kritērijiem. *ECHA* it īpaši uzskatīja, ka šīs vielas rada tādas pašas bažas kā kancerogēnas, mutācijas izraisošas un reproduktīvajai funkcijai toksiskas vielas, kas ir uzskaitītas *REACH* regulas 57. panta a)–c) punktā.

IV – Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētie spriedumi

17. 2013. gada 28. februārī apelācijas sūdzību iesniedzējas iesniedza savus attiecīgos prasības pieteikumus, lūdzot daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu.

18. Vispārējā tiesa atļāva Komisijai un Nīderlandes Karalistei iestāties lietās T-134/13 un T-135/13 *ECHA* prasījumu atbalstam. Tāpat tā atļāva *REACH ChemAdvice GmbH* un *New Japan Chemical* iestāties lietās apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumu atbalstam. Ar 2014. gada 15. oktobra rikojumu Vispārējā tiesa apvienoja abas lietas mutvārdu procesam.

19. Ar pārsūdzētajiem spriedumiem Vispārējā tiesa noraidīja apelācijas sūdzību iesniedzēju celtās prasības pilnībā un piesprieda tām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

4 — Šīs vielas tostarp tiek izmantotas kā cietinātāji izolējošiem materiāliem, kuru pamatā ir epoksīda sveķi. Epoksīda sveķi tiek bieži izmantoti elektronisko iekārtu un sistēmu ražošanas nozarē, konkrētāk, elektrības piegādes un sadales procesā augstspriegumam pakļautu iekārtu izolācijai, tajā skaitā vēja enerģijas ražošanas iekārtu un gaismas diodžu (LED) izolācijai.

V – Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

20. Ar prasības pieteikumiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2015. gada 30. jūnijā, apelācijas sūdzību iesniedzējas iesniedza šīs apelācijas sūdzības.

21. Katra apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu, kas uz to attiecas, kā arī apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas uz to attiecas, vai, pakārtoti, nodot lietas izskatīšanai Vispārējā tiesā un piespriest *ECHA* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

22. *ECHA* un Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzības un piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23. *New Japan Chemical* un *REACH ChemAdvice* iesniedza rakstveida apsvērumus apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumu atbalstam. Nīderlandes Karaliste iesniedza rakstveida apsvērumus *ECHA* prasījumu atbalstam.

24. Tiesa lietas dalībniekiem uzdeva vairākus jautājumus rakstveida atbilžu sniegšanai. Apelācijas sūdzību iesniedzējas, *ECHA*, kā arī Komisija uz tiem atbildēja paredzētajā termiņā.

25. Apelācijas sūdzību iesniedzēju, *ECHA*, Komisijas, kā arī *Sitre Srl*, kas ir persona, kas iestājusies lietā apelācijas sūdzību iesniedzēju prasījumu atbalstam Tiesā⁵, mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausīti Tiesas sēdē, kas bija kopīga abās lietās un notika 2016. gada 15. jūnijā.

VI – Analīze

26. Savu apelācijas sūdzību pamatojumam apelācijas sūdzību iesniedzējas izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir par pretrunīgu pamatojumu un kļūdu *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretācijā un piemērošanā. Otrais pamats ir par pretrunīgu pamatojumu un kļūdām tiesību piemērošanā, kas ir izraisījušas kļūdu *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretācijā un piemērošanā. Trešais pamats ir par pamatojuma neesamību, ciktāl Vispārējā tiesa ir kļūdaini balstījusies uz *REACH* regulas 60. panta 2. punktu. Visbeidzot, ceturtais pamats ir par kļūdām tiesību piemērošanā, vērtējot argumentus, kas attiecas uz patērētāja vai darba ņēmēja pakļaušanas vielas iedarbībai neesamību, kā rezultātā ir notikusi kļūdaina *REACH* regulas 57. panta f) punkta piemērošana.

A – Par pirmo pamatu – pretrunīgu pamatojumu un kļūdu REACH regulas 57. panta f) punkta interpretācijā un piemērošanā

27. Šim pamatam ir divas daļas. Pirmkārt, apelācijas sūdzību iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot *REACH* regulas 57. panta f) punktu, pieņemdama, ka šajā tiesību normā, lai apzinātu vielu, kas rada ļoti lielas bažas, nav prasības pēc riska novērtējuma. Otrkārt, apelācijas sūdzību iesniedzējas apgalvo, ka pārsūdzēto spriedumu 71.–73. punktā ir norādīts pretrunīgs pamatojums.

5 — *Sitre* bija prasītāja abās lietās Vispārējā tiesā.

1) Par pirmo daļu – kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot *REACH* regulas 57. panta f) punktu

a) Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

28. Šī pirmā pamata pirmā daļa ir vērsta pret pārsūdzēto spriedumu 71., 81. un 94. punktu, ciktāl Vispārējā tiesa esot izslēgusi, ka ir nepieciešams riska novērtējums, lai apzinātu attiecīgās vielas, piemērojot *REACH* regulas 57. panta f) punktu.

29. Apelācijas sūdzību iesniedzējas apstrīd šādu *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretāciju.

30. Tās apgalvo, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis nošķirt, no vienas puses, vielas, uz kurām attiecas *REACH* regulas 57. panta a)–e) punkts, un tās, uz kurām attiecas šīs regulas 57. panta f) punkts. Vielas, uz kurām neattiecas šīs regulas 57. panta a)–e) punktā minētie gadījumi, varot tikt uzskatītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas, tikai pēc katra atsevišķa gadījuma papildu pārbaudes. Šī pārbaude varot būt tikai riska novērtējums, kurā ir jāņem vērā riska pārvaldības pasākumi, jo elpceļu sensibilizatori nepieder kancerogēnu, mutācijas izraisošu vai reproduktīvajai funkcijai toksisku vielu kategorijām, kas minētas *REACH* regulas 57. panta a)–c) punktā.

31. Atbildot uz Tiesas uzdotajiem rakstveida jautājumiem, apelācijas sūdzību iesniedzējas norādīja, ka šādu *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretāciju apstiprinot vārda “lietošana” izmantošana šajā minētās regulas tiesību normas franču valodas redakcijā.

32. Tiesas sēdē apelācijas sūdzību iesniedzējas precizēja, ka riska novērtējums, uz kuru tās ir atsaukušās savās apelācijas sūdzībās, atbilstot riska novērtējumam *REACH* regulas I pielikuma izpratnē.

33. *ECHA* apgalvo, ka apelācijas sūdzību iesniedzējas nav sapratušas pārsūdzēto spriedumu formulējumu. Šī aģentūra norāda, ka Vispārējā tiesa, nošķirot bīstamību no riska, ir pareizi piemērojusi *Etimine* judikatūru (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, *Etimine*, C-15/10, EU:C:2011:504). Proti, Vispārējā tiesa esot pamatoti atzinusi, ka, tāpat kā attiecībā uz 57. panta a)–e) punktā minētajām vielām, *REACH* regulas 57. panta f) punktā neesot prasības veikt riska novērtējumu. Vielas apzināšana par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, var izrietēt tikai no šīs vielas raksturīgo īpašību bīstamības novērtējuma. Turklāt *ECHA* atgādina, ka, ja nav iedarbības robežlieluma, kā tas šajā lietā ir elpceļu sensibilizatoru gadījumā, nav iespējama parasta riska novērtēšana.

34. Tiesas sēdē *ECHA* precizēja, ka, pirmkārt, datu par cilvēku pakļaušanu vielas iedarbībai ņemšana vērā, kas ļauj novērtēt bīstamību, ko rada vielu raksturīgās īpašības, un, otrkārt, iedarbības novērtējums, kā arī riska novērtējums esot pilnībā atšķirīgi procesi.

35. Komisija arī uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pamatoti atzinusi, ka ar *REACH* regulas 57. panta f) punktu nav noteikts pienākums novērtēt risku, lai apzinātu vielas, kuras neietilpst citos šī panta punktos. Tas izrietot no minētās regulas redakcijas un sistēmas.

b) Vērtējums

36. Pārsūdzēto spriedumu 69. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka Tiesa 2011. gada 21. jūlija spriedumā *Etimine* (C-15/10, EU:C:2011:504, 74. un 75. punkts) jau ir atzinusi, ka bīstamība un risks ir jānošķir. Bīstamības novērtējums ir pirmais posms riska novērtēšanas procesā, kas ir precīzāks jēdziens. Tādējādi bīstamības, kas ir saistīta ar vielu raksturīgajām īpašībām, novērtējums nav jāierobežo, ņemot vērā konkrētus lietošanas apstākļus, kā tas ir riska novērtējuma gadījumā, un to var veikt atbilstīgā veidā neatkarīgi no vielas izmantošanas vietas, veida, kādā ar to varētu notikt kontakts, un no iespējamā limeņa, kādā var notikt pakļaušana vielas iedarbībai.

37. Lai gan apelācijas sūdzību iesniedzēju izvirzītā pirmā pamata virsrakstā ir minēts pārsūdzēto spriedumu 69. punkts, tās neapstrīd vērtējumu, ko Vispārējā tiesa ir veikusi šajā punktā, kā arī tās veikto nošķirumu starp bīstamības novērtējumu un riska novērtējumu, kas attiecīgi ir jāņem vērā.

38. Šajā ziņā, lai varētu labāk izprast nošķirumu starp bīstamības un riska novērtējumu, it īpaši šajās lietās, es vēlos piebilst, ka bīstamības cilvēka veselībai novērtējuma mērķis ir noteikt cilvēka pakļaušanas vielas iedarbībai augstāko līmeni, kurā šī iedarbība nerada nelabvēlīgu ietekmi. Šā iedarbības līmeņa, ko sauc par “atvasinātu beziedarbības līmeni” (*Derived No-Effect Level*, turpmāk tekstā – “*DNEL*”), noteikšanas pamatā ir pieejamās kā ar cilvēkiem saistītās, tā ar tiem nesaistītās informācijas izvērtēšana⁶.

39. Iedarbības novērtējuma mērķis ir noteikt zināmo vai loģiski paredzamo iedarbības līmeni, kādā cilvēki tiek pakļauti šai vielai⁷. Šajā novērtējumā tiek ņemti vērā darbības apstākļi un riska pārvaldības pasākumi. Riska raksturojums ir salīdzinājums starp, no vienas puses, zināmiem vai loģiski paredzamiem iedarbības līmeņiem, kādos cilvēki tiek pakļauti šai vielai, un, no otras puses, attiecīgajiem *DNEL*. Risku var uzskatīt par pietiekami kontrolētu, ja zināmie vai loģiski paredzamie šīs vielas iedarbības uz cilvēkiem līmeņi nepārsniedz *DNEL*⁸.

40. Kad ir veikti šie sākotnējie precizējumi, no pārsūdzēto spriedumu 70. punkta, kuru apelācijas sūdzību iesniedzējas arī nav kritizējušas, izriet, ka bīstamu vielu Savienības mēroga klasifikācijas un marķēšanas, kāda tā izriet no Regulas Nr. 1272/2008, pamatā ir ar vielu raksturīgajām īpašībām saistītās bīstamības novērtēšana.

41. Pārsūdzēto spriedumu 71. punktā Vispārējā tiesa no tā ir secinājusi, ka, “tā kā klasificēšana starp 1. kategorijas kancerogēnām, mutagēnām un reproduktīvajai funkcijai toksiskām vielām ir pietiekama, lai kādu vielu apzinātu kā vielu, kas rada ļoti lielas bažas, saskaņā ar [REACH] regulas 57. panta a)–c) punktu, nevar tikt izslēgts, ka vielas apzināšanai saskaņā ar [REACH] regulas 57. panta f) punktu *ECHA* ir jāņem vērā risku izvērtējums”.

42. Pārsūdzēto spriedumu 81. punktā Vispārējā tiesa tāpat ir noraidījusi apelācijas sūdzību iesniedzēju argumentāciju, kas attiecas uz to, ka nav ņemti vērā riska pārvaldības pasākumi un ar darba ņēmēju aizsardzību saistīto apstākļu pārbaudes, ar pamatojumu, ka “pietiek norādīt, pirmkārt, ka apdraudējums, kas izriet no *HHPA* un *MHHPA* raksturīgajām īpašībām, nav mainījies un, otrkārt, ka tas, ka kādas vielas negatīvā ietekme, kas ir saistīta ar tās izmantošanu, var tikt atbilstoši kontrolēta, netraucē to apzināt par vielu, kas rada ļoti lielas bažas”.

43. Vispārējā tiesa tādējādi ir uzskatījusi, ka bīstamība, kas izriet no *HHPA* un *MHHPA* raksturīgajām īpašībām, ir pietiekams pamatojums, lai tās apzinātu kā vielas, kas rada ļoti lielas bažas.

44. Šāds vērtējums tika apstiprināts attiecīgi pārsūdzētā sprieduma lietā T-134/13 95. punktā un pārsūdzētā sprieduma lietā T-135/13 94. punktā.

45. Vispārējā tiesa tādējādi ir atzinusi, ka, lai apzinātu vielas saskaņā ar *REACH* regulas 57. panta f) punktu, nav jāveic riska novērtējums, tiek prasīts vienīgi ar šo vielu raksturīgajām īpašībām saistītās bīstamības novērtējums.

46. Apelācijas sūdzību iesniedzējas apstrīd šādu *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretāciju un apgalvo, ka ar šo tiesību normu tiek prasīts ņemt vērā riska novērtējumu.

6 — Skat. *REACH* regulas I pielikuma 1. iedaļu.

7 — Skat. *REACH* regulas I pielikuma 5. iedaļu.

8 — Skat. *REACH* regulas I pielikuma 6. iedaļu.

47. Neraugoties uz nedaudz lakonisko pārsūdzēto spriedumu pamatojumu, es nepiekrītu šādam viedoklim.

48. Vispirms ir jāatgādina, ka ar *REACH* regulu ir izveidota integrēta ķīmisko vielu kontroles sistēma, kurā ietilpst to reģistrācija, izvērtēšana, kā arī to atļaušana un iespējamie izmantošanas ierobežojumi⁹.

49. *REACH* regulā īpaša uzmanība ir veltīta vielām, kuras tiek uzskatītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas, kā tas it īpaši izriet no šīs regulas preambulas 63., 69. un 70. apsvēruma¹⁰, un kurām ir piemērojama šīs regulas VII sadaļā, kurā ietilpst *REACH* regulas 55.–66. pants, paredzētā licencēšanas procedūra.

50. Ar licencēšanas procedūru *REACH* regulas XIV pielikumā iekļauto vielu lietošana un laišana tirgū ir pakārtota licences piešķiršanai. Šo procedūru veido trīs posmi.

51. Īsumā, pirmais posms ir vielu, kas rada ļoti lielas bažas, apzināšana saskaņā ar *REACH* regulas 57. pantu un to ietveršana to kandidātvielu sarakstā, kas *ar laiku* tiks iekļautas šīs regulas XIV pielikumā “To vielu saraksts, uz ko attiecas licencēšana”. Es, protams, turpinājumā atgriezīšos pie šī pirmā posma, kas ir šo apelācijas sūdzību centrālais jautājums. Otrais procedūras posms ir atsevišķu kandidātvielu iekļaušana minētajā XIV pielikumā atbilstoši *REACH* regulas 58. pantam. Trešais licencēšanas procedūras posms attiecas uz licences piešķiršanu vielām, kas ir iekļautas *REACH* regulas XIV pielikumā. Faktiski, ja nav licences, viela nevar tikt nedz lietota, nedz laista tirgū.

52. *REACH* regulas 57. pantā, ar ko, kā iepriekš minēts, ir regulēts pirmais licencēšanas procedūras posms, ir paredzēti kritēriji, lai apzinātu vielas, kas rada ļoti lielas bažas un kas var tikt iekļautas minētās regulas XIV pielikumā. Šā panta a)–c) punktā ir norādītas vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumu klasificētu kā kancerogēnas, mutācijas izraisošas un reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas 1.A vai 1.B kategorijā (turpmāk tekstā – “*CMR* vielas”), un d) un e) punktā – vielas, kas ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas (*PBT*), kā arī vielas, kas ir ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas (*vPvB*), atbilstoši *REACH* regulas XIII pielikumā noteiktajiem kritērijiem¹¹ (turpmāk tekstā – “*PBT* un *vPvB* vielas”).

53. *REACH* regulas 57. panta f) punktā savukārt ir minētas “vielas, piemēram, tādas, kam ir endokrīno sistēmu noārdošas īpašības, vai tādas, kurām ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas vai ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas īpašības [*PBT* un *vPvB*], kuras neatbilst d) vai e) [...]punktā konkretizētajiem kritērijiem un par kurām ir zinātnes liecības, ka tās var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi, izraisot tādas pašas bažas kā citas a) līdz e) [...]punktā uzskaitītās vielas, un kuras ir apzinātas katrā gadījumā individuāli saskaņā ar [*REACH* regulas] 59. pantā paredzēto procedūru”.

54. Nav strīda par to, ka *HHPA* un *MHHPA* ir klasificētas kā elpceļu sensibilizatori atbilstoši Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 3.4. iedaļai.

55. Turklāt, kā tas tika plašāk izskaidrots tiesas sēdē Tiesā, apelācijas sūdzību iesniedzējas savās attiecīgajās apelācijas sūdzībās neapstrīd Vispārējās tiesas vērtējumu, kas ir pausts pārsūdzēto spriedumu 45.–48. punktā, saskaņā ar ko elpceļu sensibilizatori tiešām ietilpst *REACH* regulas 57. panta f) punkta piemērošanas jomā, kurā esošais vielu uzskaitījums faktiski nav izsmelošs.

9 — Skat. spriedumus, 2015. gada 10. septembris, *FCD* un *FMB* (C-106/14, EU:C:2015:576, 32. punkts), kā arī 2016. gada 17. marts, *Canadian Oil Company Sweden* un *Rantén* (C-472/14, EU:C:2016:171, 25. punkts).

10 — Skat. spriedumu, 2015. gada 10. septembris, *FCD* un *FMB* (C-106/14, EU:C:2015:576, 34. punkts).

11 — Minētās regulas XIII pielikumā ir uzskaitīti *PBT* vielu, kā arī *vPvB* vielu apzināšanas kritēriji.

56. Nav strīda arī par to, ka *CMR*, *PBT* un *vPvB* vielas ietilpst to vielu kategorijā, kas rada ļoti lielas bažas, pamatojoties tikai uz to klasifikāciju saskaņā ar Regulu Nr. 1272/2008, kuras pašas pamatā ir vienīgi ar šo vielu raksturīgajām īpašībām saistītās bīstamības novērtējums.

57. Apelācijas sūdzību iesniedzēju ieskatā un pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir atzinusi pārsūdzēto spriedumu 71. punktā, tas esot pilnīgi citādi attiecībā uz *REACH* regulas 57. panta f) punktā minētajām vielām. Lai pamatotu savu tēzi, saskaņā ar kuru ar *REACH* regulas 57. panta f) punktu tiek prasīts, lai vielu, kas rada ļoti lielas bažas, apzināšanas posmā tiktu veikts ne tikai bīstamības novērtējums, bet arī riska novērtējums, apelācijas sūdzību iesniedzējas balstās uz ideju, ka vielas, uz kurām neattiecas *REACH* regulas 57. panta a)–e) punkts, var tikt apzinātas kā vielas, kas rada ļoti lielas bažas, tikai pēc papildu pārbaudes, kura to ieskatā var būt tikai riska novērtējums. Apelācijas sūdzību iesniedzēju ieskatā šāds riska novērtējums ietver iedarbības novērtējumu, ņemot vērā riska pārvaldības pasākumus, kādi ir paredzēti *REACH* regulas I pielikuma 5. un 6. iedaļā. Savās atbildēs uz Tiesas rakstveida jautājumiem, kā arī tiesas sēdē apelācijas sūdzību iesniedzējas norādīja arī, ka vārda “lietošana” izmantošana *REACH* regulas franču valodas redakcijā apstiprinot viņu tēzi, ka riska novērtējums esot nepieciešams apzināšanas stadijā, kas ir paredzēta šīs regulas 57. panta f) punktā.

58. Jau sākumā ir jānoraida apelācijas sūdzību iesniedzēju arguments saistībā ar atsauci uz vārdu “lietošana”, kas ir atrodams *REACH* regulas 57. panta f) punkta franču valodas redakcijā. Proti, kā Komisija ir uzsvērusi, nevienā no šā panta citu valodu redakcijām šis vārds nav ietverts un runa ir par “neveiksmīgu kļūdu” franču valodas redakcijā. Katrā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nepieciešamība vienveidīgi piemērot un interpretēt Savienības tiesību normas nepieļauj, ka šaubu gadījumā tiesību normas teksts tiek aplūkots atsevišķi, bet gan pretēji tam paredz, ka tas ir jāinterpretē un jāpiemēro, ņemot vērā citu oficiālo valodu redakcijas¹².

59. No šīm redakcijām¹³ skaidri izriet, ka *REACH* regulas 57. panta f) punktā minētās “tādas pašas bažas” attiecas vienīgi uz vielām, kas ir uzskaitītas šī panta a)–e) punktā, kā tādām, nevis uz to lietošanu.

60. Lai gan tā ir, tomēr *CMR* kā vielas, kas rada ļoti lielas bažas, apzināšanas pamatā ir tikai bīstamības klase, kāda izriet no Regulas Nr. 1272/2008, un *PBT* un *vPvB* vielu apzināšanas pamatā ir vienīgi *REACH* regulas XIII pielikuma kritēriji.

61. Tāpat ir taisnība, ka piederība konkrētai bīstamības klasei saskaņā ar Regulu Nr. 1272/2008 nav obligāts nosacījums, lai attiecīgās vielas ietilptu *REACH* regulas 57. panta f) punkta piemērošanas jomā¹⁴. Proti, pat ja šajā gadījumā *HHPA* un *MHHPA* ietilpst Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma elpceļu sensibilizatoru bīstamības klasē, endokrīno sistēmu noārdošās vielas savukārt šobrīd neietilpst nevienā bīstamības klasē, kaut arī tās ir minētas *REACH* regulas 57. panta f) punkta uzskaitījumā kā vielas, kas var tikt apzinātas kā tādas, kas rada ļoti lielas bažas.

62. Lai atstātu spēkā šādu kvalifikāciju, *REACH* regulas 57. panta f) punktā ir paredzēti divi nosacījumi, proti, pirmkārt, ka pastāv “zinātnes liecības, ka tās var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi”, un, otrkārt, ka to iedarbība “izrais[a] tādas pašas bažas” kā citas šī panta a)–e) punktā uzskaitītās vielas.

12 — Skat. it īpaši spriedumus, 1998. gada 2. aprīlis, *EMU Tabac* u.c. (C-296/95, EU:C:1998:152, 36. punkts), kā arī 2015. gada 11. jūnijs, *Pfeifer & Langen* (C-51/14, EU:C:2015:380, 34. punkts).

13 — Skat. it īpaši redakciju spāņu valodā (“que suscitan un grado de preocupación equivalente al que suscitan otras sustancias enumeradas en las letras a) a e”), vācu valodā (“die ebenso besorgniserregend sind wie diejenigen anderer in den Buchstaben a bis e aufgeführter Stoffe”), angļu valodā (“which give rise to an equivalent level of concern to those of other substances listed in points a) to e”), itāļu valodā (“che danno adito ad un livello di preoccupazione a quella suscitata dalle altre sostanze di cui alle lettere da a) a e”) un somu valodā (“jotka antavat aihetta samantasoiseen huoleen kuin muiden a-e alakohtassa lueteltujen aineiden vaikutukset”).

14 — Skat. arī *REACH* regulas I pielikuma 1.3.1. iedaļu.

63. Kā to atzina *ECHA* un Komisija, gadījumos, kad, tāpat kā šajā gadījumā, vielas tiešām ietilpst kādā bīstamības klasē saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumu, šī klasificēšana ir pirmais posms, kas tiek ņemts vērā, lai izpildītu pirmo no iepriekšējā punktā minētajiem nosacījumiem. Ar to katrā ziņā nepietiek, lai attiecīgās vielas tiktu apzinātas kā tādas, kas rada ļoti lielas bažas *REACH* regulas 57. panta f) punkta izpratnē.

64. Turpretim tas nenozīmē, ka zinātnes liecība, ka attiecīgās vielas var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi, *prasa*, lai attiecībā uz minētajām vielām tiktu veikts riska novērtējums. Protams, kā tas ir precizēts *REACH* regulas I pielikuma 1.–4. iedaļā, vēstures dati, kas attiecas uz cilvēku pakļaušanu vielu iedarbībai, var tikt ņemti vērā, lai novērtētu bīstamību, kas saistīta ar šo vielu raksturīgajām īpašībām. Nedz *ECHA*, nedz Komisija to neapstrīd. Vispārējā tiesa arī nav apstiprinājusi pretējo. Proti, runājot par elpceļu sensibilizatoriem, kas tiek izmantoti rūpniecības nozarē, šie dati un to analīze ļauj labāk apzināt šo vielu raksturīgo bīstamību un katrā konkrētā gadījumā pārbaudīt, vai šīs vielas izraisa būtisku ietekmi uz cilvēku veselību.

65. Šī pārbaude tomēr nav līdzvērtīga nedz iedarbības, nedz arī riska novērtēšanai un vēl jo vairāk neliek ņemt vērā riska pārvaldības pasākumus, kā Vispārējā tiesa ir pamatoti atzinusi pārsūdzētajos spriedumos.

66. Citiem vārdiem sakot, atsauce uz “nopietnu ietekmi”, ko izraisa attiecīgās vielas, nekādā ziņā nenozīmē, ka ir jāveic riska novērtējums. “Nopietna ietekme” attiecas uz bīstamības, kas saistīta ar vielu raksturīgajām īpašībām, līmeni vai pakāpi. Tādējādi saskaņā ar *REACH* regulas I pielikuma 1. iedaļu bīstamības novērtējumā attiecībā uz cilvēku veselību ir jāņem vērā ne tikai vērtējamās vielas toksikokinētiskās īpašības (t.i., absorbcija, metabolisms, distribūcija un eliminācija), bet arī uzskaitītie “iedarbības veidi”, tajā skaitā sensibilizācija, bez prasības ņemt vērā vērtējamās vielas izmantošanas apstākļus. *REACH* regulas preambulas 115. apsvērumā arī ir apstiprināts, ka “iedarbības” jēdziens ir atsauce uz vielu raksturīgajām īpašībām, neparedzot, ka šīs iedarbības noteikšana ietver riska novērtēšanu¹⁵.

67. Tomēr saskaņā ar *REACH* regulas 57. panta f) punktu ar nosacījumu par nopietnu ietekmi, ko izraisa attiecīgās vielas, nepietiek, lai apzinātu attiecīgās vielas kā vielas, kas rada ļoti lielas bažas. Papildus tam ir zinātniski jāpierāda, ka šī nopietnā ietekme izraisa tādas pašas bažas, kādas izraisa *REACH* regulas 57. panta a)–e) punktā uzskaitītās vielas.

68. Ar atsauci uz “tādām pašām bažām”, kādas izraisa *REACH* regulas 57. panta a)–e) punktā uzskaitītās vielas, proti, uz tādu bažu līmeni, kura pamatā ir tikai bīstamība, kas saistīta ar šo vielu raksturīgajām īpašībām, *REACH* regulas 57. panta f) punktā tiek prasīts salīdzināt ar vielu raksturīgajām īpašībām saistītās bīstamības līmeņus, nevis riska līmeņus. Tādējādi, kā izriet no 2012. gada 13. decembrī pieņemtajiem informatīvajiem dokumentiem, *ECHA* ir izstrādājusi zināmu skaitu kritēriju, kas uz izvērtējamo vielu bīstamības pamata ļauj noteikt, vai tās var tikt uzskatītas par vielām, kas izraisa “tādas pašas bažas” kā *CMR* vielas¹⁶. Šie kritēriji un to vērtējums nav šo apelācijas sūdzību priekšmets.

69. *REACH* regulas 57. panta f) punkta gramatiska interpretācija, kas tiek aizstāvēta, ir apstiprināta vairākās citās šīs regulas tiesību normās.

15 — *REACH* regulas preambulas 115. apsvērumā ir precizēts, ka “lidzēkli būtu jānovirza saistībā ar vielām, kuras rada vislielākās bažas. Tādēļ viela būtu jāiekļauj [...] tikai tad, ja tā atbilst klasifikācijas kritērijiem kā [*CMR* viela] vai kā viela, kas kairina elpošanas ceļus, vai atkarībā no iedarbības konkrētajā gadījumā”.

16 — Šajā ziņā ir jānorāda, ka *ECHA* vadlīnijās vielu, kas rada ļoti lielas bažas, apzināšanai ir uzskaitīti zinātniski un tehniski elementi, kuri var tikt izmantoti, lai pierādītu, ka kāda viela izraisa tādas pašas bažas kā *CMR* vielas. Atbilstoši šīm vadlīnijām “bažas attiecībā uz vielām, kurām piemīt kancerogēnas, mutācijas izraisošas un reproduktīvajai sistēmai toksiskas pazīmes, izriet no vairākiem faktoriem (ietekmes nopietnības, ietekmes biežā neatgriezeniskuma, sekām attiecībā uz sabiedrību un grūtibām risku novērtēšanai, kas balstās uz vielas koncentrāciju), kuri ir jāņem vērā, lai noteiktu, vai viela izraisa tādas pašas bažas kā (1. vai 2. kategorijas) *CMR* vielas”. Turklāt, kā *ECHA* uzsver savās atbildēs uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem, šie faktori ir saistīti ar bīstamības novērtēšanu, kāda tā ir paredzēta *REACH* regulas I pielikuma 1.–4. iedaļā.

70. Tādējādi saskaņā ar *REACH* regulas 58. panta 1. punkta b) apakšpunktu lēmumā par vielu iekļaušanu šīs regulas XIV pielikumā ir tostarp jāprecizē “regulas 57. pantā minētās vielas būtiskāk[ā](-ās) īpašīb[a](-as)”, tomēr šajā tiesību normā nav nošķirti minētās regulas 57. panta a)–f) punkts. Pirmajā minētās regulas XIV pielikuma slejā ir apstiprinājums tam, ka vienīgā informācija, kuras norādīšana tiek lūgta, ir “57. pantā minētās vielas būtiskāko(-ās) īpašību(-as)” norādīšana, tātad tajā skaitā arī šī panta f) punktā paredzētajām vielām.

71. Papildus *REACH* regulas XV pielikumā, runājot par dokumentāciju, kas tostarp attiecas uz vielas, kura izraisa tādas pašas bažas, apzināšanu, atbilstoši šīs regulas 59. pantam ir precizēts, ka ir “[jā]izvērtē[.] bīstamīb[a] un [jā]salīdzin[a] [pieejamā informācija, kas attiecas uz šo vielu,] ar 57. panta f) [..]punktu – saskaņā ar I pielikuma 1. līdz 4. iedaļas attiecīgām daļām”¹⁷.

72. Turklāt *REACH* regulas 56. panta 5. punktā, 60. panta 2. punktā un 62. panta d) punktā ir atsauce uz šīs regulas 57. panta f) punktā minēto vielu apzināšanu vienīgi atkarībā no “bīstamības”, ko rada šīs vielas, vai atkarībā no to “raksturīgajām īpašībām”, nekur neminot riska novērtējumu, nedz vēl jo vairāk to, ka ir jāņem vērā riska pārvaldības pasākumi¹⁸.

73. Interpretācija, saskaņā ar kuru atbilstoši *REACH* regulas 57. panta f) punktam tiek prasīta vienīgi vielu bīstamības pārbaude, ir pamatota arī ar licencēšanas sistēmas, kas ir izveidota ar šīs regulas VII sadaļu, vispārējo raksturu.

74. Proti, kā minēts šo secinājumu 51. punktā, licencēšanas sistēmu veido trīs posmi, proti, vielu, kas rada ļoti lielas bažas, apzināšana un to ietveršana to kandidātvielu sarakstā, kas ar laiku tiks iekļautas to vielu sarakstā, uz ko attiecas licencēšana (*REACH* regulas 57. un 59. pants), iekļaušana to vielu sarakstā, uz ko attiecas licencēšana (*REACH* regulas 58. pants), un lūgto licenču piešķiršana (*REACH* regulas 60.–64. pants).

75. No šīs sistēmas izriet, ka riska novērtēšana tiek prasīta tikai licenču piešķiršanas posmā.

76. Proti, kā to apliecina *REACH* regulas I pielikuma 6. iedaļā paredzētais riska novērtējums, saskaņā ar *REACH* regulas 60. panta 2. punktu licence tiek piešķirta, ja minētās regulas XIV pielikumā norādīto vielas raksturīgo īpašību dēļ vielas *lietošanas* veida radītais *risks* cilvēku veselībai vai apkārtējai videi pietiekami tiek kontrolēts.

77. Turklāt gadījumos, kad licence nevar tikt piešķirta saskaņā ar *REACH* regulas 60. panta 2. punktu, vai attiecībā uz vielām, kurām nav iespējams noskaidrot augstāko pieļaujamo vielas iedarbības līmeni, kādam drīkst pakļaut cilvēkus (*DNEL*), kā tas ir *HHPA* un *MHHPA* gadījumā, šīs regulas 60. panta 4. punktā ir paredzēts, ka licence var tikt piešķirta tikai tad, ja tiek pierādīts, ka vielas *lietošanas* veida sociālās un ekonomiskās priekšrocības ir lielākas par tās *radīto risku* cilvēku veselībai vai apkārtējai videi un ka nav piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas. Šāds lēmums ir jāpieņem, it īpaši ņemot vērā vielas *lietošanas* radīto *risku*, kā arī ierosināto *riska pārvaldības pasākumu* atbilstību un efektivitāti.

78. Visbeidzot, piekrišana apelācijas sūdzību iesniedzēju aizstāvētajai interpretācijai, saskaņā ar kuru vielas apzināšanas stadijā esot jāņem vērā riska novērtējums, kas ietver riska pārvaldības pasākumus, izraisītu to, ka liels skaits potenciāli ļoti bīstamu vielu tiktu atbrīvots no visiem *REACH* regulā paredzētās licencēšanas posmiem. It īpaši risku pārvaldības pasākumu ņemšana vērā posmā, kurā tiek apzinātas vielas, kurām licence var tikt piešķirta tikai tad, ja ir pierādīts, ka nepastāv piemērotas alternatīvas vielas¹⁹, kā tas ir šajā gadījumā, ļautu ražošanas nozarei izvairīties pat no jebkādas

17 — Mans izcēlums.

18 — Šo tēzi pamato arī tas, ka dokumentācijā par vielas, kas izraisa tādas pašas bažas, apzināšanu, pretēji dokumentācijai par ierobežojumu priekšlikumiem, saskaņā ar *REACH* regulas XV pielikumu ir jāietver gan attiecīgo vielu bīstamības novērtējums, gan riska novērtējums.

19 — Atbilstoši *REACH* regulas 60. panta 4. punktam.

nepieciešamības meklēt šādu vielu esamību. Savukārt šādas sekas būtu pretrunā vienam no *REACH* regulas būtiskajiem mērķiem sekmēt un atsevišķos gadījumos uzraudzīt, lai vielas, kas rada ļoti lielas bažas, ar laiku tiktu aizstātas ar mazāk bīstamām vielām, ja pastāvētu piemēroti un ilgtspējīgi aizstāšanas risinājumi²⁰.

79. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, atzīstot, ka *REACH* regulas 57. panta f) punktā paredzētā vielu apzināšana par vielām, kas rada ļoti lielas bažas, neietver pienākumu ņemt vērā riska novērtējumu.

2) Par otro daļu saistībā ar savstarpēji pretrunīgu pamatojumu pārsūdzēto spriedumu 71. un 73. punktā

a) Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

80. Apelācijas sūdzību iesniedzējas apgalvo, ka pārsūdzēto spriedumu 71. un 73. punktā ir iekļauts pretrunīgs pamatojums. Proti, pārsūdzēto spriedumu 71. punktā Vispārējā tiesa ir apstiprinājusi, ka, lai viela saskaņā ar *REACH* regulas 57. panta f) punktu tiktu apzināta kā tāda, kas rada ļoti lielas bažas, riska novērtējums nav jāveic, savukārt šo pašu spriedumu 73. punktā tā esot apgalvojusi pretējo.

81. *ECHA* un Komisija ierosina noraidīt šo pamata daļu. Tās uzskata, ka apelācijas sūdzību iesniedzējas kļūdaini interpretē pārsūdzēto spriedumu 73. punktu. Konkrēti, šīs lietas dalībnieces norāda, ka *ECHA* vadlīnijās ir prasīts nevis veikt riska analīzi, bet noteikt, vai parasts riska novērtējums ļauj adekvāti novērst risku. Savukārt parasta riska novērtēšana nevarot notikt attiecībā uz vielām, kurām, kā šajā gadījumā, nav iespējams noteikt *DNEL*, proti, augstāko pieļaujamo vielas iedarbības līmeni, kādam var tikt pakļauti cilvēki, lai šī pakļaušana iedarbībai neizraisītu nopietnu ietekmi.

b) Analīze

82. Pirmkārt, pirmā pamata otrā daļa manā ieskatā ir jānoraida kā neefektīva. Proti, ciktāl, kā tas tika iepriekš analizēts, Vispārējās tiesas pieņemtā *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretācija pārsūdzēto spriedumu 71. punktā, manuprāt, ir pamatota, tas, ka tā esot apgalvojusi pretējo minēto spriedumu 73. punktā, nerada nekādas sekas attiecībā uz pēdējo minēto rezolūvajām daļām un tātad nevar izraisīt to atcelšanu²¹.

83. Ja Tiesa tomēr uzskatītu, ka ir svarīgi izvērtēt daļu par pamatojuma pretrunām pēc būtības, es katrā ziņā uzskatu, ka tā ir jānoraida.

84. Vispirms ir jāatgādina, ka pārsūdzēto spriedumu 73. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka “attiecībā uz to, ka informatīvā dokumenta 6.3. punktā, kurā šajā ziņā ir izdarīta atsauce uz [*ECHA*] vadlīnijām vielu, kas rada ļoti lielas bažas, apzināšanai, ir minēta parastā risku izvērtēšana, – ir jānorāda, ka atbilstoši šim punktam iespēja novērst vielas ietekmi parastas risku izvērtēšanas ietvaros ir tikai viens no apsvērumiem, kurš *ECHA* ir jāņem vērā vielas apzināšanas par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, procedūrā saskaņā ar [*REACH* regulas] 57. panta f) punktu”.

85. Abu atbilstošo informatīvo dokumentu 6.3. punktā, uz kuriem atsaukusies Vispārējā tiesa, ir burtiski atveidots *ECHA* vadlīniju XV pielikumā minētās dokumentācijas sagatavošanai, lai apzinātu vielas, kas rada ļoti lielas bažas (turpmāk tekstā – “*ECHA* vadlīnijas”), 3.3.3.2. punkts.

20 — Skat. *REACH* regulas preambulas 12. apsvērumu un 55. pantu.

21 — Šajā ziņā. skat. rīkojumu, 2007. gada 26. janvāris, *Righini*/Komisija (C-57/06 P, EU:C:2007:65, 62. un 63. punkts), kā arī 2007. gada 13. marts, *Arizona Chemical u.c./Komisija* (C-150/06 P, nav publicēts, EU:C:2007:164, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

86. ECHA vadlīniju 3.3.3.2. punktā, kurā ir noteikti apstākļi, kuri ECHA tostarp ir jāņem vērā, kad tā izvērtē vielu saskaņā ar REACH 57. panta f) punktu, ir prasīts nevis veikt riska novērtējumu, bet vienkārši noskaidrot, vai parasts riska novērtējums ļauj adekvāti novērst risku.

87. Šajā ziņā ir jāprecizē, ka parasts riska novērtējums, kas ir minēts ECHA vadlīnijās un ko Vispārējā tiesa ir minējusi pārsūdzēto spriedumu 73. punktā, atbilst riska novērtējumam, kāds ir paredzēts REACH regulas I pielikuma 6.4. iedaļā un kura pamatā ir salīdzināšana starp aplēsto pakļaušanas vielu iedarbībai līmeni un pastāvīgo DNEL (augstāko pieļaujamo vielas iedarbības līmeni, kādam var tikt pakļauti cilvēki, lai šī pakļaušana iedarbībai neizraisītu nopietnu ietekmi).

88. Savukārt, kā es jau uzsvēru šo secinājumu 38. un 39. punktā, parastu riska novērtējumu nevar veikt attiecībā uz vielām, kurām nav iespējams noteikt DNEL, kā tas ir HHPA un MHHPA gadījumā.

89. Tādējādi ir skaidri redzams, ka pārsūdzēto spriedumu 73. punkta mērķis bija vienīgi atgādināt ECHA Dalībvalstu komitejas attiecīgajos informatīvajos dokumentos ietverto secinājumu, saskaņā ar kuru parasta riska novērtēšana nav adekvāta attiecībā uz HHPA un MHHPA, nevis prasīt, lai ECHA ņemtu vērā riska novērtējumu posmā, kad viela tiek apzināta saskaņā ar REACH regulas 57. panta f) punktu.

90. Šādos apstākļos – pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzību iesniedzējas, – nevar tikt uzskatīts, ka Vispārējā tiesa pārsūdzēto spriedumu 73. punktā ir vēlējusies apgalvot, ka ECHA ir pienākums ņemt vērā riska novērtējumu, lai noteiktu, vai viela var tikt apzināta kā tāda, kas rada ļoti lielas bažas, saskaņā ar REACH regulas 57. panta f) punktu. No tā, manuprāt, izriet, ka pārsūdzēto spriedumu 71. un 73. punkts nav pretrunīgi.

91. Līdz ar to pirmā pamata otrā daļa, tai neesot neefektīvai, manuprāt, ir nepamatota.

92. Šajos apstākļos piedāvāju Tiesai noraidīt pirmo pamatu.

B – Par otro pamatu – pretrunīgu pamatojumu un kļūdām tiesību piemērošanā, kas ir izraisījušas kļūdu REACH regulas 57. panta f) punkta interpretācijā un piemērošanā

1) Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

93. Apelācijas sūdzību iesniedzējas uzsver, ka pārsūdzēto spriedumu 49. punktā Vispārējā tiesa ir apgalvojusi, ka tādas skaidrojošās vadlīnijas kā ECHA vadlīnijas neietverot juridiska rakstura informāciju. Tomēr apelācijas sūdzību iesniedzēju ieskatā no judikatūras izrietot, ka šādiem vispārējiem rīcības noteikumiem ir tiesiskas sekas, jo ar šādiem instrumentiem iestādes, kas ir to autores, ierobežo savu diskrecionāro varu²². Papildus pretrunām starp pamatojumiem, kas izklāstīti pārsūdzēto spriedumu 49. un 73. punktā, Vispārējā tiesa neesot ievērojusi šo judikatūru.

94. Apelācijas sūdzību iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa, neņemdamā vērā ECHA vadlīnijas, interpretējot REACH regulas 57. panta f) punktu, neesot pienācīgi ņēmusi vērā riska novērtējumu. Līdz ar to, pieņemot pārsūdzēto spriedumu 65.–91. punktā izklāstītos pamatojumus, Vispārējā tiesa esot kļūdaini interpretējusi un piemērojusi REACH regulas 57. panta f) punktu.

95. ECHA un Komisija uzskata, ka šis pamats ir balstīts uz kļūdainu pārsūdzēto spriedumu 49. un 73. punkta interpretāciju, un ierosina to noraidīt.

²² — Apelācijas sūdzību iesniedzējas šajā ziņā atsaucas uz spriedumu, 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri u.c./Komisija*, (C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209.–212. punkts).

2) Vērtējums

96. Es uzskatu, ka šis pamats ir balstīts uz kļūdainu pārsūdzēto spriedumu 49. punkta izpratni.

97. Lai pareizi izprastu Vispārējās tiesas veikto vērtējumu, ir jāatgādina, ka pārsūdzēto spriedumu 45.–48. punktā tā ir noraidījusi tajā izskatītā pirmā pamata pirmo daļu, ar ko apelācijas sūdzību iesniedzējas apgalvoja, ka elpceļu sensibilizatori neietilpst *REACH* regulas 57. panta f) punkta piemērošanas jomā. Tādējādi, kā es jau uzsvēru šo secinājumu 55. punktā, apelācijas sūdzību iesniedzējas apelācijas stadijā neapstrīd pārsūdzēto spriedumu 45.–48. punktā ietverto vērtējumu.

98. Šo spriedumu 49. punktā, kas sākas ar vārdu “turklāt”, Vispārējā tiesa ir arī noraidījusi apelācijas sūdzību iesniedzēju argumentu, ar ko joprojām tika pamatota pirmajā instancē izvirzītā pirmā pamata pirmā daļa, saskaņā ar kuru *ECHA* vadlīnijas apstiprinot *REACH* regulas 57. panta f) punkta nepiemērojamību elpceļu sensibilizatoriem. Vispārējā tiesa tā noraidīšanu pamatoja, precizējot, ka “šis dokuments ir *ECHA* sagatavots darba materiāls, lai atvieglotu [*REACH*] regulas piemērošanu. Kā pamatoti norādīts šajās vadlīnijās, [*REACH*] regulas teksts ir vienīgā autentiskā juridiskā atsauce un šajās vadlīnijās ietvertajai informācijai nav juridiska rakstura”²³.

99. Pārsūdzēto spriedumu 49. punktā ietvertais vērtējums tika sniegts *ad abundantiam*. No tā manā ieskatā izriet, ka pret šiem pārsūdzēto spriedumu punktiem vērsta kritika var tikt uzskatīta par neefektīvu²⁴.

100. Tādējādi apelācijas sūdzību iesniedzējas pārmet Vispārējai tiesai arī *ECHA* vadlīniju neņemšanu vērā pirmajā instancē izvirzītā pirmā pamata otrās daļas vērtējumā, kas ir par tādu pašu bažu kā saistībā ar *CMR* vielām neesamību.

101. Kā norāda pašas apelācijas sūdzību iesniedzējas, Vispārējā tiesa ir ņēmusi vērā šo dokumentu pārsūdzēto spriedumu 73. punktā, kas ietilpst Vispārējās tiesas sniegtajā atbildē uz viņu pirmā pamata, kas tajā izvirzīts, otro daļu. Tas, ka Vispārējā tiesa nav pievienojusies tādai šo vadlīniju interpretācijai, kādu aizstāv apelācijas sūdzību iesniedzējas, ir cits jautājums, ko es turklāt jau esmu aplūkojis apelācijas sūdzību pirmā pamata pārbaudē.

102. Pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzību iesniedzējas, tas, ka Vispārējā tiesa ir ņēmusi vērā *ECHA* vadlīnijas pārsūdzēto spriedumu 73. punktā, nav pretrunā šo spriedumu 49. punktā veiktajam vērtējumam. Proti, manuprāt, ir pilnīgi pareizi atteikties ņemt vērā šīs vadlīnijas, lai interpretētu *REACH* regulas 57. panta f) punktu, tāpat kā ir pilnībā pamatoti – kā Vispārējā tiesa to ir darījusi pārsūdzēto spriedumu 73. punktā – ņemt vērā šīs vadlīnijas, kad ir jāpārbauda, kādā veidā attiecīgajām vielām tiek piemērotas *REACH* regulas tiesību normas, it īpaši, lai pārbaudītu, vai šīs vielas rada “tādas pašas bažas” kā *CMR* vielas.

103. Tādējādi manā ieskatā nav jāizvērtē iebildums par to, vai *ECHA* vadlīnijas ir saistošas vai nav, ciktāl Vispārējā tiesa nav vispārīgi lēmusi par šo jautājumu. Proti, pārsūdzēto spriedumu 49. punktam nepiemīt vispārpiemērojamība, ko tiem piedēvē apelācijas sūdzību iesniedzējas, ciktāl Vispārējā tiesa šajā spriedumu punktā ir vienīgi (un pareizi) lēmusi, ka Savienības Tiesai nav saistoša *ECHA* vadlīnijās ietvertā *REACH* regulas 57. panta f) punkta interpretācija. Citiem vārdiem sakot, Vispārējā tiesa, lai secinātu, ka saskaņā ar *REACH* regulas 57. panta f) punktu riska novērtējums netiek prasīts tādas vielas apzināšanai, kas rada ļoti lielas bažas, (pareizi) nav balstījusies uz pamatojumu, kas izklāstīts pārsūdzēto spriedumu 49. punktā.

23 — Mans izcēlums.

24 — Proti, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru iebildumi, kas ir vērsti pret *ad abundantiam* motīvu, tiek uzskatīti par neefektīviem. Skat. it īpaši spriedumu, 2014. gada 13. februāris, Ungārija/Komisija (C-31/13 P, EU:C:2014:70, 82. punkts).

104. Līdz ar to es ierosinu noraidīt otro apelācijas sūdzību pamatu kā daļēji neefektīvu un daļēji nepamatotu.

C – Par trešo pamatu – pamatojuma neesamību, ciktāl Vispārējā tiesa esot kļūdaini balstījusies uz REACH regulas 60. panta 2. punktu

1) Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

105. Apelācijas sūdzību iesniedzējas būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzēto spriedumu 61. un 68. punktā, lai apstiprinātu savu tēzi, ka riska novērtējums netiek prasīts, veicot vielas apzināšanu saskaņā ar šīs regulas 57. panta f) punktu, ir balstījusies uz REACH regulas 60. panta 2. punktu. Proti, pirmkārt, apelācijas sūdzību iesniedzēju ieskatā Vispārējā tiesa pārsūdzēto spriedumu 73. punktā pati esot atzinusi, ka REACH regulas 60. panta 2. punkts nav piemērojams HHPA un MHHPA. Otrkārt, lai gan apelācijas sūdzību iesniedzējas atzīst, ka starp procedūru, kas attiecas uz vielu apzināšanu, un procedūru licences saņemšanai var būt saikne, tomēr tas, ka licence varētu tikt izsniegta, neļaujot uzziņāt, vai ir bijis lēmums apzināt vai neapzināt vielu kā tādu, kas rada ļoti lielas bažas.

106. ECHA un Komisija uzskata, ka apelācijas sūdzību iesniedzējas kļūdaini interpretē attiecīgos pārsūdzēto spriedumu punktus. Konkrēti, ECHA norāda, ka Vispārējā tiesa ne tikai nav kļūdījusies, atsaucoties uz REACH regulas 60. panta 2. punktu, bet esot pamatoti izmantojusi šo normu, lai parādītu, ka, ja vielas, kuru izmantošana var tikt kontrolēta, nevarētu tikt apzinātas kā tādas, kas rada ļoti lielas bažas, un iekļautas minētās regulas XIV pielikumā, tad REACH regulas 60. panta 2. punkts tiktu padarīts par bezjēdzīgu.

2) Vērtējums

107. Nav strīda par to, ka pārsūdzēto spriedumu 61. punktā Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka “no [REACH] regulas 60. panta 2. punkta izriet – tas, ka vielas negatīva ietekme, kura ir saistīta ar tās izmantošanu, var tikt atbilstoši pārbaudīta, netraucē to apzināt kā vielu, kas rada ļoti lielas bažas. Pretējā gadījumā iespējamība saskaņā ar attiecīgo tiesību normu atļaut vielu, kuras riskus pamatoti var kontrolēt, būtu bezjēdzīga, kā ir apstiprinājusi ECHA”.

108. Pārsūdzēto spriedumu 68. punktā Vispārējā tiesa ir apstiprinājusi šo vērtējumu.

109. No pārsūdzētajiem spriedumiem izriet, ka šis vērtējums tika veikts, lai izskaidrotu licencēšanas procedūras sistēmu, tai skaitā pirmo posmu, kurā, kā jau tika precizēts, tiek apzinātas vielas, kas rada ļoti lielas bažas, it īpaši saskaņā ar REACH regulas 57. panta f) punktu.

110. Lai gan REACH regulas 60. panta 2. punkts nav piemērojams vielām, kurām nevar tikt noteikts DNEL, kā tas ir HHPA un MHHPA gadījumā, pārsūdzēto spriedumu 61. un 68. punktā nav konkrētas atsauces uz attiecīgajām vielām, bet to mērķis ir vispārīgi izskaidrot saikni starp pirmo posmu, kas ir vielu apzināšana, un trešo posmu, kas attiecas uz licenču piešķiršanu. Tātad – neatkarīgi no REACH regulas 60. panta 2. punkta konkrētas piemērošanas attiecīgajām vielām šajā lietā – ir pilnīgi pareizi apgalvot, kā to dara Vispārējā tiesa, ka riska pārvaldības pasākumu noteikšana neliedz apzināt vielu kā tādu, kas rada ļoti lielas bažas, saskaņā ar REACH regulas 57. panta f) punktu. Turklāt manā ieskatā ir iespējams būt kategoriskākam un apgalvot, ka posms, kurā tiek apzinātas šīs vielas, ir obligāts priekšnoteikums posmam, kurā tiek pārbaudīts un novērtēts risks, kas ir saistīts ar šīm vielām.

111. Turklāt, pretēji tam, ko liek saprast apelācijas sūdzību iesniedzējas, tas, ka attiecīgajai vielai nav iespējams noteikt DNEL, nenozīmē, ka ir jāveic riska novērtējums vai ka pirms šīs vielas apzināšanas saskaņā ar REACH regulas 57. panta f) punktu vai tās laikā ir jāņem vērā riska pārvaldības pasākumi.

112. Lidz ar to trešo pamatu, ko ir izvirzījušas apelācijas sūdzību iesniedzējas, es piedāvāju noraidīt kā nepamatotu.

D – Par ceturto pamatu – *klūdām tiesību piemērošanā, vērtējot argumentus, kas attiecas uz patērētāja vai darba ņēmēja pakļaušanas HHPA un MHHPA iedarbībai neesamību, kā rezultātā ir notikusi kļūdaina REACH regulas 57. panta f) punkta piemērošana*

1) Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

113. Apelācijas sūdzības iesniedzējas atgādina, ka pārsūdzēto spriedumu 67. punktā Vispārējā tiesa esot noraidījusi viņu argumentāciju par HHPA un MHHPA radīta riska neesamību patērētāju un darba ņēmēju pakļaušanas šo vielu iedarbībai zemā līmeņa dēļ, precizējot, ka, ciktāl tas attiecas uz patērētājiem un darba ņēmējiem, nevar tikt pilnībā izslēgta pakļaušana HHPA un MHHPA iedarbībai. Apelācijas sūdzību iesniedzēju ieskatā šāda analīze atšķiroties no judikatūras, saskaņā ar kuru saistībā ar riska novērtējumu, kurā tiek piemērots piesardzības princips, nepastāv “nulles risks”²⁵. Vispārējā tiesa, lai noraidītu to argumentus, kas attiecas uz patērētāju un darba ņēmēju pakļaušanas HHPA un MHHPA iedarbībai neesamību, tātad esot balstījusies uz kļūdainu juridisko kritēriju.

114. ECHA ieskatā Vispārējā tiesa neesot atsaukusies uz “nulles risku”. Turklāt pārsūdzētie spriedumi neliekot domāt, ka apelācijas sūdzību iesniedzējām būtu jāpierāda riska pilnīga neesamība.

115. Komisija tostarp apgalvo, ka patērētāju un darba ņēmēju pakļaušanas vielas iedarbībai novērtējums esot daļa no riska novērtējuma. Tā kā šāds novērtējums netiekot prasīts posmā, kurā viela tiek apzināta kā viela, kas rada ļoti lielas bažas, patērētāju un darba ņēmēju pakļaušanas vielas iedarbībai neesamībai arī neesot nozīmes, lai veiktu šo apzināšanu.

2) Vērtējums

116. Ir jāatgādina, ka apelācijas sūdzību iesniedzējas Vispārējā tiesā tostarp norādīja, ka saskaņā ar preču uzraudzības programmām un piemērojamajiem tiesību normām HHPA un MHHPA tiek izmantoti slēgtās sistēmās, kas novēršot pakļaušanu vielas iedarbībai un nodrošinot ļoti ierobežotu pakļaušanas vielas iedarbībai risku, kurš ir tuvu nullei²⁶.

117. Pārsūdzēto spriedumu 67. punktā Vispārējā tiesa ir noraidījusi šādu tēzi, uzsverot, pirmām kārtām, ka “pat saskaņā ar prasītāju argumentāciju jebkāda pakļaušana” HHPA un MHHPA “iedarbībai nevar tikt izslēgta, runājot par patērētājiem un darba ņēmējiem”.

118. No pārsūdzēto spriedumu 68. punkta un šo spriedumu 69.–73. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa, otrām kārtām, ir noraidījusi apelācijas sūdzību iesniedzēju minēto risku pārvaldības pasākumu ņemšanu vērā, pamatojoties uz argumentiem, ko esmu izvērtējis saistībā ar pirmo un trešo apelācijas sūdzību pamatu un kurus es arī piedāvāju noraidīt. Proti, pārsūdzēto spriedumu 68. punkts sākas ar teikuma daļu: “pat pieņemot, ka visi [HHPA un MHHPA] lietotāji īsteno efektīvus risku pārvaldības pasākumus”, kas netieši, bet neapšaubāmi nozīmē, ka pārsūdzēto spriedumu 67. punktā veiktie vērtējumi tiek “absorbēti” vai, citiem vārdiem, tie kļūst pakārtoti tiem [vērtējumiem], kas ir veikti minēto spriedumu 68.–73. punktā.

25 — Apelācijas sūdzības iesniedzējas šajā ziņā atsaucas uz spriedumu, 2002. gads 11. septembris, *Pfizer Animal Health*/Padome (T-13/99, EU:T:2002:209, 145. punkts).

26 — Skat. to argumentācijas kopsavilkumu pārsūdzēto spriedumu 65. punktā.

119. Līdz ar to apelācijas sūdzību iesniedzējas, kritizējot pārsūdzēto spriedumu 67. punktu, izvirza pamatu pret Vispārējās tiesas vērtējumu, kurš ir pakārtots. Šāda kritika ir neefektīva, jo, pat pieņemot, ka tā ir pamatota, tā neietekmēs pārsūdzēto spriedumu rezolutīvo daļu un tātad nevarēs izraisīt to atcelšanu.

120. Katrā ziņā Vispārējā tiesa nav pieprasījusi, lai apelācijas sūdzību iesniedzējas pierādītu “nulles risku”, jo riska novērtējums un riska pārvaldības pasākumu ņemšana vērā netiek prasīta vielu apzināšanai, piemērojot *REACH* regulas 57. panta f) punktu, kā Vispārējā tiesa ir būtībā pamatoti atzinusi pārsūdzēto spriedumu 68.–73. punktā.

121. Tādējādi es ierosinu noraidīt ceturto pamatu.

122. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu noraidīt apelācijas sūdzības.

VII – Par tiesāšanās izdevumiem

123. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

124. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

125. Tā kā *ECHA* ir prasījusi, lai apelācijas sūdzību iesniedzējām abās lietās tiktu piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tām papildus savu tiesāšanās izdevumu segšanai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas ir radušies *ECHA*.

126. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 140. panta 1. punktu dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Saskaņā ar Reglamenta 140. panta 3. punktu Tiesa var nolemt, ka personas, kas iestājušās lietā un kas nav tostarp 140. panta 1. punktā minētās personas, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

127. Komisijai un Nīderlandes Republikai, kas ir iestājušās lietās, ir jāsedz savi tiesāšanās izdevumi pašām. Es ierosinu arī, ka *New Japan Chemical*, *REACH ChemAdvice* un *Sitre*, kas ir iestājušās lietā apelācijas sūdzību iesniedzēju atbalstam tiesvedībā Tiesā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

VIII – Secinājumi

128. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, es ierosinu Tiesai lemt šādi:

- apelācijas sūdzības noraidīt;
- piespriest *Polynt SpA* lietā C-323/15 P un *Hitachi Chemical Europe GmbH* un *Polynt SpA* lietā C-324/15 P atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
- Eiropas Komisija, Nīderlandes Karaliste, *New Japan Chemical*, *REACH ChemAdvice GmbH* un *Sitre Srl* sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.